

“ဒီဗီဘီဒီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ပိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ပိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

**“ငြိမ်းချမ်းရေးအောင်
 အမျိုးသမီးတွေ ကူညီနိုင်မလား”**

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“ငြိမ်းချမ်းရေးအောင် အမျိုးသမီးတွေ ကူညီနိုင်မလား” (နေသွင်ညိုကား)

အမျိုးသမီးတွေဟာ စစ်ပွဲတွေ စတင်ဖို့အတွက် အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်သူတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ မြန်မာပြည်မှာ စစ်ပွဲတွေကို ဖန်တီးသူ တွေဟာ အမျိုးသမီးတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ စစ်မြေပြင်မှာသူသေကိုယ်သေ တိုက်ခိုက်နေသူတွေထဲမှာ အမျိုးသမီးစစ်သည်တွေ ပါဝင်နေတယ်ဆိုရင် တောင် အရေအတွက် အလွန်နည်းပါးပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ယောက်ျား သားတွေ တိုက်နေတဲ့စစ်ပွဲတွေ ရပ်တန့်ဖို့အရေးကို အမျိုးသမီးတွေ ကူညီ နိုင်မလား။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲတွေမှာ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အသံကို နားထောင်ဖို့ လိုအပ်ရဲ့ လား။ အမျိုးသမီးတွေကို နေရာပေးသင့်သလား။ မြန်မာပြည်လိုမျိုး ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး၊ ရှည်ရှည်ကြာကြာ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေး နွေးပွဲတွေမှာ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကဘာလဲ မေးခွန်းတွေ ရှိပါ တယ်။

စစ်ပွဲတွေရဲ့ သားကောင်တွေ

အပေါ်ယံကြည့်ရင်တော့ စစ်ပွဲတွေချုပ်ငြိမ်းရေးဟာ စစ်တိုက် နေတဲ့ လူတွေနဲ့သာ အဓိက သက်ဆိုင်ပါတယ်။ သေနတ်သံတွေ တိတ် သွားဖို့ဆိုတာ တပ်တွေကို အမိန့်ပေးနိုင်တဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေကသာ အဓိ ကကျပါတယ်လို့ ယူဆစရာ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လက်နက်ကိုင်မထား ကိုင်မထားတဲ့ အမျိုးသမီးတွေဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အရေးကြီးလှပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ အမျိုးသမီးတွေဟာ စစ်ပွဲတွေ မှာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဝင်တိုက်နေတာမျိုး ဖြစ်ချင်မှဖြစ်မယ်။ ဒါပေမယ့် စစ်ဖြစ်လာရင် ဒုက္ခအရောက်ဆုံးလူတွေ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ တနည်းအားဖြင့် စစ်ကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့ ဒုက္ခတွေကို စစ်ပွဲကြားက အမျိုးသမီးတွေလောက် ဘယ်သူမှ ပိုမသိနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် စစ်ကြီးပြီးသွားလို့ ပြန်လည်ထူ ထောင်ရေး လုပ်ကြတဲ့အခါမှာ မိသားစုတွေအတွက် လိုအပ်ချက်တွေဟာ ဘာတွေလဲ။ စစ်ကြောင့် မြေစာပင်ဘဝရောက်ကြရတဲ့ ကလေးငယ်တွေ အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်တွေဟာ ဘာတွေလဲဆိုတာကို အမျိုးသမီး တွေသာ အသိဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အမျိုးသမီးပါဝင်မှု

မြန်မာပြည် ငြိမ်းချမ်းရေးမှာ အငြင်းပွားရဆုံး ကိစ္စတစ်ခုက “အားလုံးပါဝင်ရေး” ဖြစ်ပါတယ်။ အခုအထိ အဖြေမရှိသေးတဲ့ ဒီပြဿနာ ဟာ အနှစ်စီအလို့ခေါ်တဲ့ တစ်ပြည်လုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးစာချုပ်ကို လက်မှတ်ထိုးပြီးသူ၊ လက်မှတ်မထိုးချင်သူ၊ လက်မှတ်ထိုးခွင့်မရသူ (တနည်းအားဖြင့်) လက်နက်ကိုင်ထားတဲ့ တပ်ဖွဲ့တွေနဲ့သာ တိုက်ရိုက် သက်ဆိုင်ပါတယ်။ ဒီလောက် လူပြောမများပေမယ့် အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စ တစ်ခုကတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ် အဆင့်ဆင့်မှာ အမျိုးသမီးတွေ ပါဝင်မှု ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ တနည်းအားဖြင့် တိုင်းပြည်လူဦးရေရဲ့ ထက်ဝက်ကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍနဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအတွင်း နေပြည်တော်မှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ၂၁ ရာစုပင်လုံ (ပထမအကြိမ်) အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ခဲ့တဲ့ အဲဒီ အချိန်က ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဘန်ကီမွန်းက

ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ အဆင့်တိုင်းမှာပါဝင်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ် အရေအ တွက်ရဲ့ အနည်းဆုံး ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အမျိုးသမီးတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းဖို့ တိုက် တွန်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီတိုက်တွန်းချက်ဟာ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် (၁၃၂၅) ကို ပြန်လည်ပွဲတင်ထပ်လိုက်တာဖြစ်သလို မြန်မာပြည်ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲတွေရဲ့ မူဘောင်ဖြစ်တဲ့ အနိစီအေ သ ဘောတူညီချက်ထဲက အခြေခံမူတစ်ချက်ကို မမေ့လျော့ဖို့ မီးမောင်းထိုးပြ ခဲ့တာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်မှာ အမျိုးသမီးတွေပါဝင် ခွင့်ကို မူအားဖြင့် (တရားဝင်) ဆန့်ကျင်သူ မရှိသလောက်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ပကတိအရှိတရားကို လက်တွေ့ ကိန်းဂဏန်းတွေကသာ အဖြေပေးနေပါ တယ်။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်လက်ထက် ၂၀၁၆ ဇန်နဝါရီမှာ စတင်ကျင်းပခဲ့တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံမှာ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ပါဝင်မှုဟာ ၇ ရာခိုင်နှုန်း (ကိုယ် စားလှယ် ၇၀၀ မှာ ၅၄) ရှိခဲ့ပြီး၊ လက်ရှိအစိုးရလက်ထက်မှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ညီလာခံနှစ်ကြိမ်မှာ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်း (၇၅၀ ထဲက ၉၇ ယောက်) ကနေ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်း (၉၁၀ ထဲက ၁၅၄) အထိ တိုးတက်လာတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ပဋိပက္ခကြားက အမျိုးသမီးတွေ

မတ်လဆန်းပိုင်းမှာ တကျော့ပြန်တိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကရင်ပြည် နယ်မှာ အမျိုးသမီးတွေဟာ စစ်ပွဲတွေရဲ့ ဒုက္ခတွေကို ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ် တွေကတည်းက ခံစားခဲ့ကြပါတယ်။ ကရင်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေ နှာမည်အမျိုးမျိုးနဲ့ လှုပ်ရှားနေတဲ့အတွက် ပဋိပက္ခမျိုးစုံရဲ့ ဒုက္ခအပေါင်းကို ခံစားရသူတွေဟာ အမျိုးသမီးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ မျိုးစုံရှိတဲ့ ရှမ်းမြောက်ဒေသမှာလည်း တအာင်းအမျိုးသမီးတွေဟာ အန္တရာယ်ကြားမှာ ကျရောက်နေဆဲ ဖြစ်ပါ တယ်။ မြန်မာ့တပ်မတော်၊ ပြည်သူ့စစ်၊ တအာင်းအမျိုးသား လွတ်မြောက် ရေးတပ်မတော် (TNLA)၊ ရှမ်းပြည်တပ်မတော်တောင်ပိုင်း (SSA-S) တို့ကြား တိုက်ပွဲတွေကြောင့် အိုးအိမ်စွန့်ပြီး တောတွင်းပုန်းအောင်းရတဲ့ ဒုက္ခသည် ဘဝရောက်သွားတဲ့ မိသားစုတွေ ရာပေါင်းများစွာ ရှိနေတယ်လို့ “ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အမှန်တရားကို ဖွင့်ဟခြင်း” အစီရင်ခံစာမှာ ဖော်ပြ ထားပါတယ်။

မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့ကစတင်ပြီး ရှမ်းပြည်တပ်မတော်တောင် ပိုင်း (SSA-S) နဲ့ တအာင်းအမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (TNLA) တို့အကြား ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်း နောက်ထပ် စစ်ပြေးဒုက္ခသည် ရာပေါင်းများစွာ တိုးလာနေတဲ့အကြောင်း သတင်းတွေမှာ ဖော်ပြပါတယ်။

မြန်မာနှစ်သစ်ကူးမတိုင်ခင်နဲ့ သင်္ကြန်ပွဲတော် အချိန်မျိုးမှာ ကချင်အမျိုးသမီးတွေဟာ စစ်ပွဲတွေကြား ထွက်ပြေးနေရ ပိတ်မိခဲ့ကြပါ တယ်။ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ မြို့နယ်အများအပြားမှာ မြန်မာ့တပ်မတော်နဲ့ ကချင်လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်တို့အကြား တိုက်ပွဲတွေ တကျော့ပြန် အရှိန်မြင့်တက်လာခဲ့ပြီး တနိုင်း၊ ဖားကန့်၊ မြစ်ကြီးနား၊ မိုးမောက်နဲ့ မိုး ကောင်းမြို့နယ်များ၊ လိုင်ဇာဒေသတို့မှာ အရပ်သား ထိခိုက်သေဆုံးမှု၊ ဒဏ်ရာရမှု၊ နေရပ်စွန့်ခွာတိမ်းရှောင်ရမှုများ ရှိနေကြောင်းလည်း ကနဦး သတင်းတွေမှာ ဖော်ပြပါတယ်။

စစ်ပွဲတွေကို ဘယ်လို အဆုံးသတ်ကြမလဲ

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပဋိပက္ခနဲ့ အကြမ်းဖက်မှုတွေကြောင့် နေရပ်စွန့် ခွာ တိမ်းရှောင်ခဲ့ရတဲ့ လူဦးရေနှစ်သိန်းကျော် (၂၂၈,၀၀၀) မှာ ကချင်ပြည် နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်နဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်တို့ရှိ စစ်ရှောင်စခန်းတွေ၊ လက်ခံရပ် ရွာတွေမှာ ရှိနေတယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂက မတ်လဆန်းမှာ သတင်းထုတ်ပြန် ခဲ့ပါတယ်။ ဘယ်အချိန် အိမ်ပြန်ရမယ်မှန်း မသေချာသေးတဲ့ စစ်ပြေးဒုက္ခ သည်တွေထဲက ထက်ဝက် (၁၁၉,၀၀၀) ဦးဟာ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ မိန်းက လေးငယ်တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ပြည်တွင်းစစ်ရှည်ကြာလာတာနဲ့အမျှ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တွေက ကလည်း များလှပါတယ်။ တချို့အချိန်တွေမှာ အမျိုးသမီးတွေဟာ အမျိုး သားတွေနည်းတူ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရ၊ လူသားဒိုင်းအဖြစ် အသုံးချခံရ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ သိမ်းယူခံရ၊ မုဒိန်းကျင့်ခံရ၊ သတ်ဖြတ်ခံရတာတွေ ရှိခဲ့ တယ်လို့ တိုင်းရင်းသားအမျိုးသမီးအဖွဲ့တွေရဲ့ အစီရင်ခံစာတွေမှာ ဖော်ပြ ခဲ့ပါတယ်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးစာချုပ်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ကြိုးပမ်းနေဆဲ ကာလမျိုးမှာ ပဋိပက္ခတွေ လျော့ကျသွားတဲ့ တချို့ဒေသတွေမှာတောင် အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ဘဝဟာ လုံခြုံစိတ်ချရတဲ့ အခြေအနေ မရှိသေးပါဘူး။ ဥပမာအနေနဲ့ မြေမျှပ်မိုင်းတွေ မရင်းနိုင်သေးတာကြောင့် ဒေသခံ အမျိုး သမီးတွေ၊ ကလေးသူငယ်တွေရဲ့ ဘဝတွေ၊ အသက်တွေကို ဆက်လက် ခြိမ်းခြောက်ခံနေရပါတယ်။

ဒီလို ကျိုးလန့်စာစား ဘဝရောက်နေကြတဲ့ အမျိုးသမီးတွေက သာ စစ်ပွဲတွေရဲ့ ရက်စက်ဆိုးရွားမှုကို ကိုယ်တွေပြောပြနိုင်သလို၊ စစ်ပွဲ တွေကြောင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးရမှုတွေအကြောင်း၊ ရပ်ပိုင်း စိတ်ပိုင်း ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်တွေအကြောင်း ထဲထဲဝင်ဝင် ပြောပြနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ပဋိပက္ခ လျော့ချရေးကနေ ရေရှည်တည်တံ့တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ဖို့နဲ့ တရားမျှတတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပုံဖော် တည်ဆောက်ကြတဲ့ နေရာမှာ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အသံကို ဂရုတစိုက် နားထောင်ဖို့ လိုအပ်နေပါတယ်။

နောက်ဆုံး ကျင်းပခဲ့တဲ့ ညီလာခံမှာ အဖွဲ့အလိုက် အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ် ပါဝင်မှုအချိုး

Union Peace Conference - 21st Century Panglong (2nd session)

ငြိမ်းချမ်းရေးတွင် ပါဝင်စေခံရသူအဖွဲ့များ	အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှု	ရာခိုင်နှုန်း
21 st Pang Long Union Peace Conference (2 nd session)	154 of 910	17%
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ (NCA-S)	19 of 150	12.6%
အကျိုးထောင်များ	9 of 25	36%
နိုင်ငံရေးပါတီ	26 of 150	17.3%
အစိုးရ	21 of 75	28%
လွှတ်တော်	19 of 75	25.3%
တပ်မတော်	10 of 150	6.66%